

Roma'da Suriye zirvesi: Esad karşıtları ivme arayışında

ABD ve İngiltere muhalefete yeni yardım sözleri verirken, Rusya gelecek hafta Moskova'da muhalefet ile hükümeti pazarlık masasına oturtmayı hedefliyor. Yeni gelişmelerin pazarlık ihtimalini etkilemesi kuvvetle muhtemel.

Roma'da yapılan Esad karşıtları konferasında ABD ve İngiltere'nin gündeminin ön sıralarında Suriye Ulusal Koalisyonu'nu (SUK) yardımın yolda olduğuna ve Batı'nın Esad karşıtı davadan vazgeçmediğine ikna etme çabası vardı.

Ancak Roma görüşmeleri muhalefet açısından tam anlamıyla belirsizliğin hakim olduğu bir döneme rastlıyor.

"Diplomasi ve bıkkınlık" savaşan tarafları karşılıklı oturup konuşmaya neredeyse hazır hale getirdi.

Bu şimdikiye kadar iki tarafın yüz çevirdiği bir olasılıktı.

Gelecek hafta Moskova'da yapılması planlanan bir toplantı, "silahlı muhalefetle masaya oturmam" inadını bir kenara koyan Esad rejimini ve görüşme şartı olarak Esad'ın görevden ayrılması direncinden vazgeçme noktasına gelen SUK'u bir araya getirebilir.

"Getirebilir" diyorum, zira SUK lideri Muaz El Hatip'in bu konuda içinde bulunduğu hareketinin desteğini arkasına aldığı konusunda belirsizlik var.

ABD'li cumhuriyetçi senatörlerden John McCain ya da eski İngiltere Başbakanı Tony Blair gibi Suriye'ye muhalefeti destekleyecek bir müdahaleden yana olanları kızdıracak bir değişiklik bu.

Öte yandan ruh halindeki bu değişiklikler muhalefetin savaş alanındaki başarısızlıkları ve tarafların silah gücündeki eşitsizlikten kaynaklanıyor.

Silah desteği kesildi mi?

Üst düzey bir diplomat kısa süre önce “Suudi Arabistan, Katar ve Türkiye’den gelen silah desteğinde kesinti olduğunu” söyledi.

Bu arada Suriye ordusuna Rusya’dan gemiler dolusu ağır silahlar gelmeye devam ediyor.

Dolayısıyla isyancıların geçen sene Şam’ı ele geçirmek üzere oldukları iddiaları boşa çıktı, hükümet güçleri bazı küçük bölgelerin kontrolünü yeniden ele geçirdi.

SUK ya da daha militan gruplara silah akışının neden ve nasıl kesildiği esrarını koruyor.

Ancak bu kesintinin geçen senenin sonu ile bu senenin başında bir dönemde olduğu anlaşılıyor.

Suudilerle Katarlıların Ürdün ve Lübnan üzerinden Suriye’nin güneyine ve Türkiye üzerinden kuzeyine odaklanma konusunda anlaşması üzerine, olağan silah akışının yeniden

başladığı da biliniyor.

Bu iki dış aktör arasında da, aynen gönderilen silahları paylaşma konusunda muhalifler arasında olduğu gibi yoğun bir rekabet söz konusu.

Muhaliflere silah akışının geçici olarak durdurulmasının nedeni, bu silahlı grupların kendi aralarında ölümcül bir çatışmaya girmelerini engellemek olabilir.

Peki bu durum Batı'yı nasıl bir konuma sokuyor?

Savaş alanında yaşadıkları başarısızlığın tarafları karşılıklı olarak pazarlık masasına yaklaştırdığı fikri doğru ise, şu anda isyancıları silahlandırmaya karar vermek savaşı yeniden kızdırmayacak mı?

Ayrıca bu yardımlar pazarlık ihtimalini de azaltabilir.

Beyaz Saray'ın Esad güçlerini bombalamayı bırakın, silah göndermeyi dahi istemediği

aşkar.

Kısa süre önce Senatör McCain'in açıklamaları, Başkan Barack Obama'nın bu konuda Suriye'ye silah göndermeyi savunan savunma bakanı Leon Panetta ve eski CIA şefi David Petraeus'u dinlemeyecek kadar güçlü fikirleri olduğunu ortaya koyuyor.

İngilizlere gelince...

İşyancı grupları silahlandırma konusunda 1990'da Bosna ve kısa süre önce Libya savaşlarında açıkça görünen hukuki itirazlar var.

İngiltere ve ABD zaten ilaç, jeneratör ve mültecilere yardımcı olacak başka malzemeleri gönderiyorlar. daha ne yapsınlar ki?

Şimdiki tartışma, sözü verilen yeni yardımların zırhlı araçlar, Suriye'nin kuzeyindeki bombalı saldırıların sonuçlarıyla baş edebilmek üzere hafriyat makineleri ve kamyonları da kapsamı üzerine.

Qafqaz Beynəlxalq Münasibətlər
və Strateji Araşdırmalar Mərkəzi
QAFSAM
Caucasian Center for International
Relations and Strategic Studies

Gece görüş təchizatı göndərilməsi ihtimalı de gündəmdə.

Dolayısıyla bu iki ölkə SÜK içərisində seçtikləri müttəfiklərini silahlandırmaya başlama
noktasına fazlasıyla yaxın.

Yakında ambulans olaraq ya da muhalefet liderləri arasındakı iletişimi sağlamaq üzere
göndərilən zırhlı Land Rover'ların, tepesine makinalı tüfeklər yerləşdirilmiş haldeki
fotoğraflarını görəbiliriz.

Ya da muhalif birlikləri oradan oraya taşırken kaydedilmiş görüntülerini.

İnşaat araçları ve kamyonlar da hükümetin güçlü olduğu noktalara ulaşmak için yeni rotalar
hazırlamakta kullanılabilir, böylece muhalefetin operasyonları kolaylaşır.

Peki tüm bu durum SÜK lideri ile Suriye Dışişleri Bakanı Velid El Muallim arasında Rusya
arabuluculuğuyla gerçekleştirileceği varsayılan görüşmeleri nasıl etkiler?

Qafqaz Beynəlxalq Münasibətlər
və Strateji Araşdırmalar Mərkəzi
QAFSAM
Caucasian Center for International
Relations and Strategic Studies

Pek çok kişi tarafların 70 binden fazla kişinin hayatına m  l olan savaştan yorgun düştükleri için ciddi ciddi birbirleriyle görüşmeyi düşündüklerine inanıyor.

Ama durumun buna imkan sağlayıp sağlamayacağı başka mesele.

Tabii Esad karşıtı gruplara söz verilen yeni yardımların, sadece muhalefetin pazarlık masasındaki elini güçlendirmeyi hedeflediğini de umabiliriz.

/BBC, Mark Urban/